

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

12
2019

TEMA MESECA

Ptice v gorah

INTERJU

Milan Romih, Janja Garnbret

3,90 €

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

TRDEN KAKOR SKALA, Kratka zgodovina Turistovskega kluba Skala, Peter Mikša, Elizabeta Gradnik

Knjiga je prva zgodovinska monografija o TK Skali, ki na 112 straneh prinaša zgodovinski pregled delovanja tega elitnega slovenskega gorniškega kluba. Obdobje delovanja Skale velja za eno najbolj vsestransko bogatih v slovenski gorniški zgodovini. Iz vrst skalašev je izšlo mnogo odličnih alpinistov, smučarjev, sankarjev, gorskih reševalcev, fotografov, literatov, predavateljev in filmskih ustvarjalcev. Težko je reči, v kateri od teh dejavnosti je TK Skala dosegel najlepše uspehe, ker je bilo njegovo delo tako zelo vsestransko in so marsikje prav skalaši morali orati ledino. Lahko pa bi izpostavili alpinistično in smučarsko dejavnost.

Format: 165 x 235 mm, 112 strani, broširano, šivano

CENA: V času od 15. 12. 2019 do 15. 1. 2020 lahko knjigo kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: **8,95 €*** (redna cena: 17,90 €*).

-50 %

PONOVO NA VOLJO V PLANINSKI TRGOVINI

PLANINSKI ZABAVNIK, ponatis 2019

- Delovni zvezek o gorah za otroke od 4. do 9. leta.
- Naloge za zabavo, ustvarjanje, učenje in vzgojo.
- Zanimivosti za staro in mlado.
- Barvne ilustracije in fotografije.

CENA: 9,90 €*

Format: 210 mm x 297 mm, 52 strani, šivano 2 x z žico

*DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.

SPOMIN S PLANIN

Spomin s planin, priljubljeno igrice za otroke in odrasle, sestavlja štiriindvajset parov okroglih »žetončkov« potiskanih z izbranimi fotografijami. Razdeljeni so na šest tematskih sklopov, in sicer: slovenski vrhovi, slovenske planinske kočve, različni slovenski planinski objekti, spomeniki slovenskim planinskim veljakom ter seveda cvetoči in živalski gorski prebivalci.

CENA: 9,90 €*

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur (v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvorne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
119. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkalozalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Triglavski dom na Kredarici pozimi

Foto: Nejc Rošar

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Brati ali ne brati, to je zdaj vprašanje

Za nas, izdajatelje in publiciste, se letošnje leto končuje z odmevnim dogajanjem. Pretresljivo je številno odpuščanje novinarjev časopisnih hiš *Delo* in *Dnevnik*, o čemer lahko občasno beremo v medijih. Ni dvoma, da gre za posledice nenehnega zniževanja naklad tiskanih medijev (na račun digitalnih), o čemer piše tudi dr. Samo Rugelj v tretjem delu svoje trilogije slovenskega knjižnega trga s povednim naslovom *Krčenje* (prvi del *Za vsako besedo cekin*, CZ, 2010, drugi del *Izglubjeni bralec*, Litera, 2014). Dejstvo, da se je obseg slovenskega knjižnega založništva v preteklem desetletju zmanjšal na polovico, je skrb vzbujajoče. Za koga še izdajamo knjige in kdo jih bere? To sta bili tudi vprašanji nove slovenske raziskave *Knjiga in bralci VI*, ki je pokazala, da se je v zadnjih petih letih v Sloveniji povečalo število nebralcev in zmanjšalo število tistih, ki preberejo več kot deset knjig na leto. Ali veste, da je danes v Sloveniji petdeset odstotkov nebralcev? Dr. Miha Kovač, ki je predstavljal rezultate, je povedal, da nazadovanje branja knjig in resnih časopisnih vsebin ni nekaj, kar bi bilo v digitalni dobi neizogibno, temveč je to slovenski problem.

Zakaj vam to pišem? Ker nedvomno drži, da vsi naštetih pojavi veljajo tudi za vaš in naš *Planinski vestnik*, saj je ta del medijskega prostora in ni v ničemer izvzet iz opisanega dogajanja. Tudi pri nas število naročnikov iz leta v leto pada, še posebno proti koncu leta. Verjemite mi, da ni prijetno prebirati odpovedi, le redkokdaj z nekakšnim opravičilom, da druge možnosti pač ni. Vse to v uredništvu popolnoma razumemo, smo pa odločeni, da delo nadaljujemo, dokler pač boste naročniki in nam boste s svojimi naročninami oz. nakupi omogočili nadaljnje izhajanje revije. Pomagala pa nam je tudi država z nižjim davkom – od leta 2020 bo z 9,5 odstotka znižan na 5 odstotkov.

Z letošnjo bero smo v uredništvu zadovoljni. Z več izbranimi temami meseca in drugimi pestrimi in aktualnimi prispevki smo poskrbeli za to, da ste lahko brez težav sledili dogajanju v gorniškem svetu. Manj zadovoljni smo bili z dejstvom, da smo kar trikrat pisali članke v spomin zaslužnim alpinistom, Francetu Zupanu, Davu Karničarju in Anteju Mahkoti. France je bil naš stalni dopisnik, pogosto smo mu članek tudi naročili. Kak sodobni vizionar, kakršen je bil Mahkota, bi nam v teh za medije težavnih časih še kako prav prišel. Ob Davu pa smo tako ali tako ostali brez besed ...

Po nekaj letih smo novembra ponovno objavili anketo, v kateri vas sprašujemo podobno, kot smo vas že tolikokrat do zdaj. Kaj radi berete, česa si želite manj, to je le ščepec vprašanj, na katera bi radi dobili odgovore. Pomagali nam bodo najti usmeritev, ki se je bomo držali v prihodnje. Ker nam je v pismih bralcev nekdo sporočil, da se ne bo naročil na revijo s tako "nepriemernim" imenom, smo si drznili postaviti vprašanje o spremembi naslova revije. Naj bo to izziv tudi za vas. Ne želimo si ukiniti obstoječega imena, ki z izjemo kratkega obdobja po drugi vojni krasi naslovnico, temveč nas zanimajo še druge možnosti in ali o njih sploh razmišljate.

Pred našo revijo in izdajateljem – Planinsko zvezo Slovenije, naslednikom Slovenskega planinskega društva – je odmevna obletnica. 8. februarja 2020 bo namreč minilo 125 let, odkar je izšla prva številka *Planinskega vestnika*, s tem datumom pa bo zaključenih tudi 120 letnikov, saj med prvo vojno ni izhajal. Res izjemna obletnica, še posebej, če upoštevamo, da je *Planinski vestnik* najstarejša revija v Sloveniji, ki še izhaja. Veseli me, da sem s svojo ekipo: Marto, Matejo, Ireno, Zdenko, Tino, Emilom, Miretom in Dušanom del tega bogatega pedigreja. Tudi sam sem imel letos obletnico, in sicer polnoletnost. Z juljsko številko revije sem namreč izpolnil osemnajst let urednikovanja.

Dokler nas boste hoteli brati, bomo z vami. Pa srečno v letu 2020, še posebno v gorah!

Vladimir Habjan

1 **Brati ali ne brati,
to je zdaj uprašanje**

Vladimir Habjan

4 **Upočasnimo korak
in prisluhnimo**

Tomaž Mihelič

10 **Koconoge kure v naših gorah**

Tomaž Mihelič

16 **Milan Romih**

Mire Steinbuch

20 **Gore po japonsko**

Vladimir Habjan

26 **Planinska založba
nekdanj in danes**

Dušan Škodič

30 **Po nedotaknjenih
vulkanih Islandije**

Matej Bradaškja

35 **Silvestrovanje v Pravljičariji**

Kristina Menih

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

INTERJUJ

43 **Janja Garnbret**

Jurij Ravnik

RAZMIŠLJANJE

49 **Pot iskanja**

Ksaver Meško

MLADINA IN GORE

50 **Idrija je tudi alpsko mesto**

Anka Rudolf, Nada Praprotnik

UZGOJA

55 **Nepogrešljivi del zaščitne opreme**

Leon Ločičnik, Maja Strauss,
Anton Koželj

PLANINSKA ZGODOVINA

58 **Spomini na Tolminski planinski bataljon**

Lojze Budkovič

FOTONATEČAJ

64 **Zaključek fotonatečaja #LjubimGore 2019**

Uredništvo *Planinskega
vestnika*

DOŽIVETJA

66 **Vojaška kapa**

Hinko Krejan

RAZMIŠLJANJE

67 **Spomini ob pogorišču**

Franci Horvat

IZLET

68 **Z vetrom v laseh**

Eva Bravar

PLANINSKE KOČE

70 **Koče le na obnovljive vire energije**

Mitja Mori, Boštjan Drobnič,
Dušan Prašnikar, Tadej Auer

72 **NOVICE IZ VERTIKALE**

73 **LITERATURA**

77 **PLANINSKA ORGANIZACIJA**

79 **NOVICE**

80 **U SPOMIN**

**PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ
KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA
NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV
NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.**

**SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUFOV DOM
LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN**

**ABANKA CELJE,
TRR: 0510 0801 6743 162.**

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**POŠLJITE SPOROČILO
SMS S KLJUČNO BESEDO GRS5
NA ŠTEVILKO 1919 IN PRISPEVALI
BOSTE 5 € ZA GRADNJO NOVIH
PROSTOROV DGRS KAMNIK.**

